

Logičnost argumentu a násilí

Jacques Derrida napsal pojednání s názvem *Metafyzika a násilí*. To je možno aplikovat na logičnost a logiku vůbec. Někdy je sama logičnost chápána jako násilí, vykonávané na mysl (myšlení) druhých lidí. Je nepochybné, že zejména vědci a věda pracují takovým způsobem, že výsledky jejich práce mají jakýsi „donucující“ charakter. Nejde však pouze o argumentaci, ale už o ustavení (konstituci) myšlenkových prostředků, jichž je při argumentaci užíváno (a zase nejde jenom o pojmy, ale i o jen zaběhané strukturní prvky daného jazyka apod., které „fungují“ jen díky své zaběhanosti, která ovšem má také své jisté zdroje a liší se jazyk od jazyku). Jazyk také může mít jistou „donucovací“ funkci, ale jde spíš o velmi silnou a mocnou atraktivitu, která se donucování spíše jen blíží (tady bychom mohli poukázat třeba na to, jak dokonce i jisté jazykové nešvary mohou nabývat vysoké atraktivity, snad nejspíš zakotvené v širší tendenci k napodobování). Domnělé či skutečné násilí viděné v působnosti logické argumentace je nicméně zapotřebí přezkoumat blíže. Předpokladem je ovšem upřesnění, co chápeme jako logičnost, jak to souvisí s *logem* a řečí vůbec, atd. Už v prvních formách, jimiž se ustavily první jazyky, je možno vidět jistou těžko odolatelnou atraktivitu tohoto nového typu komunikace, nicméně o nějaké násilnosti je nutno mít pochyby. (Atraktivnost ovšem má v sobě jisté rysy sebevnucování, ale nejde ještě o opravdové násilí, jak mám za to.)

(Písek, 181118-3.)